NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LXIX | Price 25c | Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, July 2, 1982 | Nr. 125

UŽSIENIO KARIUOMENĖ TRAUKIASI IŠ LIBANO

PREZIDENTAS GERAI ORIENTUOJASI, GREIT SUSIGAUDO, GYVAS

TREČIADIENIO VAKARE SURUOŠĖ LABAI GYVĄ SPAUDOS IR TELEVIZIJOS ATSTOVŲ KONFERENCIJĄ

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Ronald Reaganas trečiadienio vakarą Baltuose Rūmuose suruošė labai gyvą, tikslią spaudos konferenciją apie krašto vidaus ir užsienio reikalų politiką.

Salė prisirinko pilnutėlė. Atėjo didokas būrys plačiausiai skaitomų dienraščių reporterių. Daugelis atsinešė iš anksto paruoštus klausimus ir prašė prezidentą atsakyti. Buvo keli klausimai, į kuriuos prezidentas nenorėjo atsakyti. Bet į daugelį klausimų jis greitai ir gyvai atsakinėjo.

Pradžioj prezidentas perskaitė trumpą pranešimą apie krašto ūkio reikalus. Jis prisiminė, kad jis jau rado pusėtiną ekonominį nuosmukį, bet šiandien doleris jau šiek tiek atsigavo. Jis turi vilties, kad doleris bus daug stipresnis, negu jis yra šiandien.

Prezidentas tuojau perėjo prie klausimų ir atsakymų, nes laikraštininkams labiau rūpi tie klausimai, kurie įtakingų valdžios atstovų yra rečiau minimi.

Izraelio ir Libano klausimai

Žurnalistams labiausiai rūpėjo Izraelio ir Libano klausimai. Visiems rūpėjo patirti, koks tolimesnis Libano likimas, kas tuos klausimus sprendžia, kas pasiuntė Izraelio karo jėgas ir kaip jos galėjo taip lengvai pasiekti Beirutą.

— Prezidentas aiškiai pasakė, kad JAV nebuvo informuotos apie Izraelio planus įsiveržti į Libaną. Visi žinome, kad Izraelis buvo puolamas iš Libano. Kartais įsiveržęs organizuotos grupės į Izraelio teritoriją, kartais Izraelį apšaudė iš Libano paleidžiamos artilerijos kanuolės, o kartais nušaudavo Izraelio ambasadorių ar pareigūną Paryžiuje, Londone ar kitur.

Izraelis žinojo, kad tuos užpuolimus organizavo Arafato ar jo bendrų vadovaujami palestiniečiai. Litanijos upė buvo demarkacijos linija, bet kanuolės paleisdavo šovinius į Izraelio teritoriją iš tolimesnių vietų. Įsiveržusios Izraelio karo jėgos pasiekė Nabatiją, surado kanuoles, kurios retkarčiais paleisdavo šovinius į Izraelio ūkininkus ar miestelius. Pasirodo, kad palestiniečiai naudojo Sovietų kanuoles ir šovinius.

Ginkluotos jėgos privalo išsikraustyti

Prezidentas pranešė, kad visos ginkluotos karo jėgos privalo išsikraustyti iš Libano. Pirmon eilėn privalo išsikraustyti visi palestiniečiai iš Libano. Visus turimus ginklus palestiniečiai privalo atiduoti Libano vyriausybės paskirtiems atstovams.

Izraelio ir Sirijos karo jėgos pačios pasižadėjo išsikraustyti. Bet izraelitai neišeis, kol iš Libano nepasitrauks visi ginkluoti palestiniečiai. Išvežus palestiniečius, bus eilė Sirijos kariams išvykti. Vėliausiai Izraelio kariuomenės vadovybė atšauks savo vinkluotas jėgas iš Libano. Tuo pačiu metu bus sutiprinta Libano vyriausybė, kad galėtų palaikyti tvarką ir ramybę visame krašte.

Didokas žurnalistų skaičius norėjo patirti apie Valstybės sekretoriaus Haig atsistatydinimą. Pats sekretorius nieko nepaminėjo atsistatydinimo pareiškime, bet ir prezidentas nenorėjo duoti smulkmenų. Jis tik pabrėžė, kad užsienio politikoje nebus jokių pakaitų. Naujas sekretorius George Shultz prisilaikys tų pačių užsienio politikos pagrindinių gairių.

Brežnevas nugyveno visą kraštą

Kada buvo iškeltas Sovietų Sąjungos užsimojimas nutiesti plieno vamzdžius natūralioms dujoms pravesti iš Sibiro šiaurės į Vakarų Vokietiją, prezidentas davė suprasti, kad rusai, duodami dujas Vak. Vokietijai ir kitiems kraštams, kontroliuos visą Vakarų Europos pramonę, nes rusai valdys visus dujų kranus, įrengtus Rytų Vokietijoje.

Prezidentas apskaičiavo, kad toks Sovietų valdžios projektas nutiesti vamzdžius iš Sibiro į Vakarų Europą kainuos nuo 10 iki 12 bilijonų dolerių. JAV ir Vakarų Europa turės tuos bilijonus sudėti ir paskolinti rusams, kad jie galėti ne tik pradėti, bet ir baigti darbą.

Šiandien Rusija gamybos pirmenybę duoda ginklams ir kariuomenei, bet ji ūkio darbų nedirba. Ji įsiveržė į Afganistaną, o dabar spaudžia Lenkiją. Dabartiniu metu rusų vyriausybė grobia kaimynines valstybes, o mes jai darysime bilijonines paskolas?

— Patraukti teisman 17 japonų, kurie San Francisco dirbtuvėje pavogė kompiuterio planą ir davė $100,000 kyšį.

GVATEMALOJ ŠAUDYS PARTIZANUS

GVATEMALA, sostinė. — Prezidentas Efrain Rios Montt paskelbė karo stovį ir pranešė, kad mirties bausme bus baudžiamas kiekvienas partizanas, kuris drįs pavartoti ginklą prieš dabartinę vyriausybę, Gvatemalos karo jėgas ar administracijos pareigūnus.

Su ginklu rankoje suimtieji tuojau bus atiduoti karo teismui, o po teismo tuojau bus šaudomi. Prezidentas taip pat perspėjo, kad į karo teismą pateks kiekvienas, kurio žinioje bus laikomi ginklų sandėliai.

Mirties bausmės neišvengs nė vienas, kuris bandys deginti autobusus, trukdys susisiekimą, sprogdins bombas arba bandys atlikti teroristinius aktus.

Ramūs gyventojai galės ir toliau dirbti savo darbą.

Izraelio kariuomenės vadovybė įsakė palestiniečiams atiduoti didžiuosius ginklus Libano vyriausybei ir kraustytis iš Libano.

KALENDORĖLIS

Liepos 2: Martinijonas, Žilvinė, Lengvenis, Ibutis, Kerulė, Jaugėlė.

Saulė teka 5:20, leidžiasi 8:29.

Oras šiltas, debesuotas, gali lyti.

Prez. R. Reaganas trečiadienį Baltuose Rūmuose žurnalistams aiškino valstybės reikalus.

BILIJONO DOLERIŲ VERTĖS NAUJAS ERDVĖLAIVIS "KVIETĖJAS ERDVĖN"

ROCKWELL INTERNATIONAL PARODĖ NAUJAI PARUOŠTĄ GALINGĄ ERDVĖLAIVĮ

PALMDALE, Calif.— Trečiadienį Rockwell International Co. pirmą kartą parodė ištisus metus statytą naują erdvėlaivį, kuris pakils į erdvę tiktai ateinančių metų pradžioje. Šio erdvėlaivio pastatymas kainuos apie bilijoną dolerių, bet bus pritaikytos pačios naujausios žinios.

Angliškai erdvėlaivis vadinasi "Challenger". Pagal prasmę lietuviškai verčiame "Kvietėjas erdvėn". Jis pats kils į erdvę, ir jis kviečia bet ką, kad galėtų kilti su juo pasiekti tas aukštumas ir tą greitį, kurį jis pasieks. Nemanoma, kad atsirastų kitas, kuris dabartiniu metu galėtų pakilti, kaip jis rengiasi pakilti.

"Kvietėjas erdvėn" galės atlikti tuos pačius žygius, kuriuos atliko "Kolumbija", tiktai viskas bus tiksliau, tvarkingiau ir saugiau.

Rusai bilijonus leidžia Afganistanui pavergti

Sovietų valdžia bilijonus dolerių išleido Afganistanui pavergti, o JAV bilijonus išleido "Kvietėjui erdvėn" pastatyti. Sovietų valdžia dar ir šiandien tebežudo afganistaniečius, pasiryžusius protestuoti prieš Sovietų tankus, malūnsparnius ir modernius kulkosvaidžius.

Sovietų valdžia sutraukė geriausius savo inžinierius ir darbininkus tankams gaminti, Sovietų Sąjunga gali pavergti dar kelias kaimynines valstybes, bet ji nepajėgs pasigaminti "Kvietėjo erdvėn", kuris turės būti žymiai tikslesnis ir parankesnis negu "Kolumbija".

Iki šio metu Sovietų agentai mokėjo vogti mokslo žinias ir būdus erdvėlaiviams statyti, bet prez. Carteris įsakė neprileisti nė vieno užsienio agento prie naujų erdvėlaivių ir prie modernių matavimo priemonių. Tas įsakymas ir dabar galioja.

NUTEISĖ 10 POLICININKŲ UŽ KYŠIUS

CHICAGO, Ill. — Prisiekusiųjų teismas pripažino kaltais dešimt Chicagos policininkų už kyšių ėmimą ir "nematymą" narkotikų pardavinėjančių. Prisiekusieji teisėjai penkias dienas tikrino policininkų padarytus nusikaltimus ir pripažino juos kaltais.

Bylai pirmininkavo teisėjas John F. Grady. Jis prisiekusiems teisėjams išdėstė padarytus nusikaltimus ir patarė nekreipti dėmesio į užimamas pareigas. Nusikaltėlis gali būti paprastas žmogus, gali būti policininkas, gali būti gubernatorius.

Byla buvo pradėta prieš tris metus, bet tiktai praeitą rudenį policininkai buvo apkaltinti ir patraukti teisman. Jie varė milijono dolerių heroino biznį 2241 S. Ayers Avenue patalpose. Jie pardavė narkotikų šimtams jaunuolių.

Prokuroras Dan K. Webb pagyrė teisėjus už drąsą pripažinti kaltais Marquette Parko policininkus. Pripažinti kaltais policininkai John F. DeSimone ir William L. Haas, vyriausi heroino pardavimo organizatoriai. Be jų, nubausti policininkai Thomas Ambrose, Frank P. Derango, William A. Guide, Dennis L. Smentek, Joseph R. Peña, James S. Ballauer, Curtis A. Lowery ir Robert L. Etaman. Jie bus pašalinti iš policijos ir bus pasodinti keliems metams kalėjiman. Jie tokiais kyšiais uždirbdavo po $300 į savaitę.

ARAFATAS TARIASI SU LIBANO VALDŽIA APIE IŠVAŽIAVIMĄ

PALESTINIEČIAI SUTIKTŲ IŠVAŽIUOTI; BET JIE NERANDA KRAŠTO, KURIS JUOS PRIIMTŲ

BEIRUTAS.— Libano vyriausybės atstovai tariasi su 7,000 palestiniečių, įsikasusių vakarų Beirute, apie išvažiavimą iš Libano, bet niekaip nesusitaria dėl išvažiavimo dienos.

Libano sostinę pasiekė žinia, jog prez. Reagano pareikštas įsitikinimas, kad palestiniečiai privalo pasitraukti iš Libano. Visi žino, kad Izraelio karo jėgos yra apsupusios vakarų Beirutą. Kartas nuo karto izraelitai išleidžia iš vakarų Beiruto palestiniečių grupes. Patys izraelitai antradienį lėktuvų išmėtytuose atsišaukimuose patarė vakarų Beirute esantiems palestiniečiams iš ten pasitraukti, jeigu nori išlikti gyvi. Trečiadienį iš vakarų Beiruto perėjo keli dideli beginklių palestiniečių būriai. Jie tuojau susimaišė su vietoje gyvenančiais libaniečiais ir dingo minioje.

Bet pats Jasir Arafatas libaniečiams pasakė:

— Man geriau kovoti su izraelitais vakarų Beirute ir čia žūti, negu keliauti į Siriją.

Sirijos vadovybė pareiškė, kad ji sutiktų priimti palestiniečių vadus ir leistų jiems laisvai judėti ne tiktai Damaske, bet ir visoje Sirijoje, bet Sirija nenori įsileisti 7,000 ginkluotų palestiniečių. Izraelitai sutinka juos išleisti su rankiniais ginklais. Libano vyriausybė sutinka priimti visus palestiniečių duodamus ginklus — artilieriją, sunkvežimius, kulkosvaidžius, ir sutinka palestiniečiams palikti šautuvus bei išleisti į užsienį.

Dabar aiškėja, kad palestiniečiai neturi kur išvažiuoti. Sirija aiškiai pasakė, kad ji nesutinka priimti visų palestiniečių. Ji nesutiko pirma, o dabar, po Arafato pareiškimų, Sirijos prezidentas gali nepriimti ir palestiniečių vadų. Plaestiniečiai nenori važiuoti į Egiptą. Prezidentas Mubarakas viešai sutiko priimti visus Libano palestiniečius, bet jie patyrė, kad Egipte bus tremtiniai. Jų veikla bus ribota. Jiems paaiškėjo, kad jie neturės teisės nešiotis ginkių ir negalės kištis į užsienio reikalus. Jiems bus griežtai uždrausta kištis į Izraelio reikalus.

Klausimas atidėtas tolimesniems pasitarimams. Palestiniečiai sutinka išvažiuoti, bet dabartiniu metu jie neturi kur važiuoti.

Tuo tarpu Izraelio kariuomenės vadovybė, pratęsusi 24 valandoms paliaubas vak. Beirute, pranešė palestiniečiams, kad jie privalo pasinaudoti proga ir išsikraustyti iš Beiruto.

Amerikos karo laivas išvežė JAV ambasados tarnautojus iš Beiruto ir sutiko išvežti visus Libano piliečius, kurie ieškojo globos Amerikos ambasadoje.

Karo laivui išplaukus, į Janai uostą ir jo apylinkes pradėjo rinktis katalikų veikėjai. Jie buvo nugirdę, kad į šiaurę atplauks dar vienas JAV laivas, kurie paims likusią grupę katalikų, kurie saugiai nesijaučia musulmonų apylinkėje.

Šafik al Wazzan, dabartinis Libano vyriausybės premjeras, pareiškė, kad pamažu reikalai aiškėja Libane. Iki šio meto nebuvo reikalingo aiškumo. Sirijos kariai ir palestiniečiai norėjo primesti savo valią Libano vyriausybei, bet dabar aiškėja, kad Libane bus libaniečių parinkta valdžia ir tvarka. Beiruto priemiestyje apsigyveno JAV diplomatas Philip Habib, kuris, gaudamas instrukcijas dar iš buvusio sekr. Haig, įtikino prezidentą Šarkį ir premjerą Wazzaną neatsistatydinti ir bandyti dar kartą įvesti tvarką Libane.

BE ALGOS, GAVO MILIJONĄ DOLERIŲ

WASHINGTON, D.C. — Buvęs Valstybės sekretorius Aleksandras M. Haig, pildydamas savo pajamų lakštus, pranešė, kad jis, be algos Valstybės departamente, praeitais metais iš šalies dar gavo milijoną dolerių.

Haig pranešė, kad jis gavo iš United Technologies korporacijos $910,522 už darbą, kuris jis atliko dar prieš eidamas į Valstybės departamentą. Be šios sumos, buvęs sekretorius pernai dar uždirbo $57,000 iš vienos vietos ir $180,000 iš kitos.

— Vakarų Beirute yra didokas skaičius žydų, kurie bijo, kad Izraelis nebombarduotų vakarų Beiruto, kur slapstosi 7,000 palestiniečių. Jie sakosi dabar daugiau bijį izraelitų bombardavimų, negu musulmonų užpuolimų.

Ketvirtadienį aukso uncija kainavo $311.

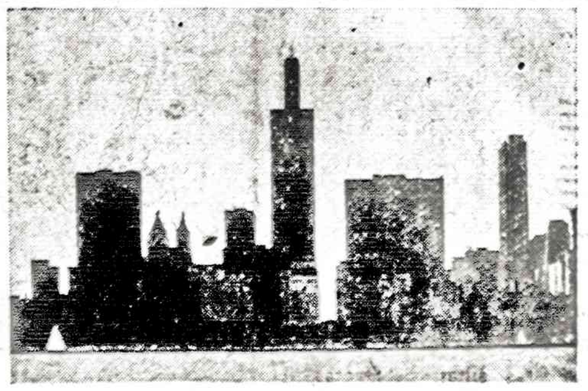

Šeštadienį prasidės didžiosios Chicagos šventės.

JUOZAS ŽEMAITIS

Chicagos mayor's J. Byrne "Vasaros laiko diena" Marquette Parko žalumynuose

— Dabar padainuosime visi lietuviškai, — tarė ponia Jane Byrne. — Ateikite kas nors iš lietuvių mums padėti.

(Tęsinys)

Apie dešimt minučių po trijų, žmonės prie muzikinės estrados sujudo panašiai kaip skruzdės, ką nors ant skruzdelyno užmetus. Po kokių trijų minučių, nuo California gatvės pasirodė ištisas "bunčius" vyriškių, kurių viduryje matėsi linksmai nusiteikusi "lyneidžiarka", labai jau "piknikiškai" apsirėdžiusi. Kažkas šūktelėjo — Byrne ateina!

Prie tvorelės ėmė veržtis visokio amžiaus moterys ir fotografai. Sujudo ir policininkai, kurie maišėsi po publiką ir šnekučiavo su žavingesnėmis merginomis. Žinoma, jiems ir reikėjo suaktyvėti, nes nemažos minios tarpe galėjo atsirasti visokių pramuštgalvių, norinčių į spaudą ir televiziją pakliūti, kaip kad su prez. Reagano užpuoliku Hinckley atsitiko. Jei tokie, kurie trumpu momentu "sukvaišėja" ir pradeda į arti esančius žmones šaudyti, remiantis kažkokių džiunglių įstatymu, yra išteisinami, tai kodėl nepamėginti pašaudyti ir po to pagarsėti?...

Vos visu pilnumu Chicagos valdovei priešsezoninėje aikštelėje pasirodžius, prapliupo ją išvydusiųjų entuziastų rankų plojimas, nors sėdintieji nei vienas neatsistojo, kaip Amerikoj įprasta aukštuosius svečius sveikinant. Ir taip, eidama pagal tvorelę, ponia Byrne ėmė daviněti savo minkštutę ranką kiekvienam, kurį ji tik už tvorelės pasiekė, glostė motinų glėbyje esančių vaikų galvutes, mėgindama rimtai iškiausyti kiekvieno moters, norinčios ko tai paklausti ar ką nors pasakyti. Dėl tokio moterų atakavimo, Byrne negalėjo vos vos judėti, todėl, tik trečdalį tvorelės pasisukęs, kapituliavo ir atsirado muzikinės estrados paaukštinime, o iš abiejų jos pusių staiga išdygo du gerokai aukšti Pranai — Illinois valstijos senatorius Savickas ir Chicagos miesto 15-ojo wardo aldermanas Brady. Žmonės, siprokai paplojęs, tuoj nutilo, bet ausis plėšianti muzika nenorėjo pasiduoti, o scenoje vis dar straksinėjo slaviškais kaimo rūbais apsirengusi pusstorė ir trumpoka šokėja. Nuaidėjus labai jau ryškiam moteriškam balsui, visa aplinka aprimo, tik ties toliau esamais kioskais vis tebevirė charakteringas senamiesčių turgus.

Paėmusi į rankas mikrofoną, Chicagos burmistrė J. Byrne pasveikino visus susirinkusius ir, kreipdamasi į ją asistuojančius abu Pranus, nepagailėjo jiems šiltų žodžių už paramą Chicagai. Gavo pagyrimo ir Marquette Parko apylinkės policijos komanderis už jo rūpestingumą saugojant žmones nuo įvairios rūšies kriminalistų.

Čia pat vėl įvyko netikėta ir nelaukta naujiena: ponia Byrne tuojau suorganizavo trio koncertą, pradėdama pati pirmuoju balsu, įtraukiant ir P. Savicką ir P. Brady jai "prituravoti". Sudainavę net keturias dainas angliškai, po kiekvienos vis nuaidint stipriems rankų plojimams, trio vadovė vėl prabilo į visą žmonių minią:

— Čia esame vietovėj, kur gyvena daug lietuvių, tai kviečiu kurį ar kurią nors iš jūsų čia ateiti, ir mes sudainuosim kokią nors lietuvišką dainelę.

Tokia staigmena lietuvius gerokai nustebino, o pačiai šio įvykio inicialorei reikėjo bent kiek lūkterėti, kol scenoje pasirodė viena lietuvaitė, kuriai tuojau buvo įteiktas mikrofonas.

— Žinote, sudainuosime lietuvišką dainelę "Pamylėjau kaimo mergelę", — šūktelėjo drąsi lietuvaitė. Na, ir visi keturi užtraukė. Kokius žodžius jie ten dainuodami tarė, tai gal tik vienas ponas Savickas suprato, bet dainavo tai visi.

Šis Byrnės vasaros laiko tarpas tęsėsi neilgai, nes ji turėjo vykti panašiems pasirodymams dar kiton vieton. Jai išvykus, žmonės pasklido po visą parką.

Bevaikščiodamas nuo vieno kiosko prie kito, pamačiau nedidelę būdelę, prie kurios tuoj pat susidarė bent puskilometrinė eilė. Sudomino ir mane. Einu. Girdžiu — žmonės sako, kad dalinami apatiniai baltiniai "for nothing", ant kurių išspausdinta "Chicago Mayor's J. Byrne Summertime". Dėl šio pasigarsinimo nei kiek nesistebėjau, nes tas viskas kvepia, kaip įprasta, rinkimine agitacija. Viena, kas stebino mane, tai ta ilga, ilga eilė godžiųjų ką nors gauti už nieką. Eidamas pro vieną tą eilutę bestebinčią porą, ėmiau ir neiškenčiau:

— Kai prieš porą metų lankiau Rusijos imperiją (darbininkų "rojų"), tai ten prie krautuvių matydamas ilgas eiles sakydavau, kad Amerikoje mes tokių "cūdų" nematome. — O čia kas?

— Tai tamsta tiems žmonėms pamelavai, — su malonia šypsent atsiliepė vyriškis.

Pokalbis vyko anglų kalba, nes lietuviškai kalbant retai ten tesigirdėjo.

B. JONAITIS

M. K. Čiurlionio paminklas Rasų kapinėse Vilniuje. Lankytojai kreipia didelį dėmesį Čiurlionio kapui.

LIETUVOS ISTORIJŲ PERTEKLIUS

ŠVAISTYMASIS TŪKSTANTINĖMIS IR V. TRUMPOS ISTORIJA

Kai šių dienų Lietuvoje mūsų istorija yra žiauriausiai iškraipoma arba iš viso apie ją tyli, tai rimtų Lietuvos istorijos veikalų išeivijoje netrūksta. Neseniai buvo vėl iš naujo perspausdinta A. Šapokos redaguota kolektyvinė "Lietuvos istorija". Anksčiau stambią populiarią apžvalginę knygą "Lietuvos istorija — Lietuva amžių sūkury" parašė V. Daugirdaitė-Sruogienė, kurią išleido Tėvynės Mylėtojų Draugija Čikagoje 1956 metais. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija išleido Romoje 1978 m. Z. Ivinskio "Lietuvos istorija iki Vytauto Didžiojo mirties". Du tomu "Naujųjų laikų Lietuvos istorijos" parašė P. Čepėnas (I t. išėjo 1977 m. Čikagoj, antrasis spausdinamas). Trijų tomų veikalą "Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės" paruošė K. Ališauskas ir A. Rukša (jau spausdinamas trečias ir paskutinis tomas). Istorinės vertės turi P. Klimo knyga "Iš mano atsiminimų" (Bostone 1979 m.).

Netrūksta ir rimtų veikalų angių kalba. Naujausias net keliu laidų susilaukęs yra A. Geručio suredaguotas ir penkių rimtų autorių paruoštas veikalas "Lithuania 700 years" (1969 m. ir vėliau). Iš senesniųjų galima paminėti bent svarbesnius: Th. Chase, "The Story of Lithuania" (1946), K. Jurgėla, "History of the Lithuanian Nation" (1948) ir to paties vėlesnę "Lithuania: the Outpost of Freedom" (1976), J. O. Norem, "Timeless Litruania" (nauja laida 1967, pirma išėjo 1943 m.). Populiarių veikalėlių anglų kalba irgi turime, juos paruošė A. Jusaitis (1918), T. Norus (1918), J. Šliūpas (1928), J. Hermantavičius (1943), A. Šapoka (1948), J. Končius (1971) ir dar randame visą eilę straipsnių periodinėj spaudoj. Be to, reikia prisiminti monografinius veikalus: A. Tarulio, A. Senno, B. Kaslo, A. Kučo, V. Vardžio, J. Jakšto, K. Avižonio, Z. Ivinskio, A. Šapokos, V. Gidžiūno, P. Rabikausko, T. Remeikio, J. Pajaujo, A. Budreckio, P. Jatulio. Tai vis rimti autoriai ir rimti darbai, nagrinėją atskirus mūsų istorijos klausimus.

Reikia tik stebėtis, kad Bendruomenė ir Lietuvių Fondas užsimanė naujos Lietuvos istorijos, gal prilaikintos naujiems vėjams. Skaitome spaudoje, kad Lietuvių Fondas paskyrė 2,000 dol. knygai apie tautinio atgimimo gadynę (rašo istorikas Vincas Trumpa). Taip pranešė "Dirva" birželio 17 d. Tur būt tas teisybė, nes A. Marma "Naujienose" birželio 11 d. parašė visą straipsnį "Kutkaus Bendruomenė leis V. Trumpos parašytą Lietuvos istoriją", darydamas išvadą pagal patarlę "toks tokį pažino ir ant alaus pavadino".

V. Trumpa rašinėja straipsnelius istorinėmis temomis periodinėje spaudoje, bet kai ėmėsi stambesnio darbo apie Baltijos kraštų istoriją, tai išėjo ne kas. Nors ir mėgtumei sau sagstytis istoriko titulą, bet blogai, kai autorius iš anksto susidaro tam tikras pažiūras, kurias užsispyrusiai stengiasi įrodyti. Keisčiausia, kad tos pažiūros labai artimos "taryb iniams istorikams". Jau 1962 m. lapkričio mėn. "Margučio" žurnale buvo atkreiptas dėmesys, kad V. Trumpa labai žavisi neobjektyviais istorikų darbais susovietintoj Lietuvos. Tas teisingas priekaištas Trumpai labai nepatiko, tačiau pasiliko prie savo pažiūrų.

Vėliau apie 1972 m. iškilo ginčas dėl rusų kalbininko, slavolifo ir rusifikatoriaus Aleksandro Hilferdingo (1831-1872), kuris buvo lietuviškos spaudos uždraudimo įkvėpėjas. Labai rimtai Trumpą sukritikavo V. Sruogienė "Varpo" žurnale. Tačiau Trumpa ir toliau savo giesmelę gieda, esą Hilferdingas "į mūsų istorijos vadovėlius be reikalo pakliuvo, kaip rusifikatorius ir kitoks niekadėjas" (Metmenys, 1982, Nr 43, psl. 142). Kai anuomet vyko tos diskusijos tarp Trumpos ir Sruogienės, tai Trumpa vieno pasikalbėjimo metu buvo tiesiog užklaustas, gal jam atrodo, kad ir Muravjovas buvo užsitarnavęs lietuviams? Trumpos atsakymas buvo apsiulbiantis: Muravjovas pasitarnavęs lietuviams, naikindamas lenkų šovinistus, kas lietuviams išėję į naudą. Muravjovas lygiai korė ir lenkus, ir lietuvius, bet jau pasitarnauti lietuviams jis jokios intencijos neturėjo, jis tarnavo tik carui ir "matuškai Rosijai". Iš lenkų atimtuose dvaruose prisodino rusų "poselencų", kokia iš to nauda lietuviams?

Visoje Sov. S-goje ir tuo pačiu dabartinėj Lietuvoj puoselėjama tokia tendencinga pažiūra, kad viskas, ką darė ir daro rusų valdžia, vistiek kokia ji būtų, caristinė ar bolševikinė, yra pažangu ("progresyviška") ir net išeina į naudą visoms rusų pavergtoms tautoms: baltiečiams, kaukaziečiams, ukrainiečiams ir kitiems. Šitos pažiūros atkakliai laikosi ir Trumpa savo jau minėtame naujame straipsnyje "Lietuvos XIX amžiaus istorijos modelio beieškant" (Metmenys, 1982, Nr. 43, p. 123-142). Ten jis nėra originalus, bet pasisavina visą eilę prolenkiškų ir prosovietinių tezių. Kadangi tas straipsnis atrodo kaip santrauka skelbiamos jo knygos, tai tas jo tezes čia trumpai panagrinėsime.

1. Jau buvo kalbėta apie nepagrįstą Hilferdingo garbinimą.

2. Esąs faktas, kad Lietuvos XIX a. gyvenime "Rusijos vaidmuo nebuvo vien neigiamas, kaip daug kas galvoja" (p.138). Rusija, "kovodama su lenkų įtaka Lietuvoje, padėjusi lietuviams ir dažnai atsitiktinai, o kartais ir sąmoningai". Klaidingas galvojimas: rusai kovojo ne su lenkybe, bet su katalikybe, vistiek kas ją išpažintų — lenkai ar lietuviai.

(Bus daugiau)

J. A. KRYLOVAS

• Ir puošniausi moters drabužiai nebūna įspūdingi be šypsenos jos veide.

SMALSUOLIS

"Bičiuli mielas, sveikas! Kur buvojai?" —
"Kunstkameroj,* brolau! Tris valandas stebėjau;
Mačiau ir visa ką išnagrinėjau.
Kokių tuose namuos yra stebuklų, pagalvoju!
Ar patikėsi, ir jėgų aš netenku
Tatai atminti bei išpasakot sunku.
Iš kur čia tau, kaip išmislinga ta gamta!
Kokių žvėrių ir paukščių tik nebūsiu matęs!
Koki mažyčiai tie skaptukai,
Žiogeliai, spragės, grūdinukai.
Vieni jų auksu žiba, kitos — kaip koralai rodės.
Ir kokios mažiulytės
Ten pono Dievo tos karvytės,
Mažesnės už segtuko net galvytę". —
"O dramblį ar matei? Kaip jis atrodė?
Manau, kad kalną tu regėjai?" —
"Ar jis ten buvo?" — "Buvo". — "Ne, brolyti,— guodės,
Aš dramblio tai nepastebėjau".

* * *

* "Kunstkamera" — senoviškas muziejaus pavadinimas.

(Vertė Jonas Valaitis)

TOKIOS TOKELĖS

Pataikaudami lenkams, lietuviai marijonai dar kartą apsiskandalino tautiškai, sutikdami, jog kandidatas į šventuosius arkivyskupas Jurgis Matulaitis — Matulevičius būtų Romos vadinamas Matulaičiu — Matulewicz, nors arkivyskupas save tevadino tik lietuviška versija, o Kielcų seminarijoje buvo lenkiškai užrašytas. Marijonas Juozas Vaišnora šią tautinę negarbę taip lengvabūdiškai aprašo Drauge:

"Iškilo arkiv. Juozo pavardės klausimas. Buvo daroma iš šalies priekaištas, kad jo pavardė Matulewicz (Matulevičius) lietuvių šovinistų buvo pakeista į Matulaitį. Bet šį klausimą išsprendė pati Šventųjų skelbimo kongregacija. Kai tarp kitų dokumentų buvo pristatyta ištrauka iš gimimo metrikų, paaiškėjo, kad metrikuose yra užrašyta Jurgis Boleslovas Matulaitis, sūnus Andriaus Matulaičio. Nežinantiems pavardžių kaitos galėjo atrodyti, kad skirtingos pavardės gali būti skirtingų asmenų. Teko Šventųjų skelbimo kongregacijai išaiškinti, kad Jurgis Matulaitis, tik stodamas į Kielcų seminariją, buvo užrašytas Matulemicz, nes taip vadinosi jo globėjas pusbrolis Jonas ir dėdė kun. Feliksas, tad ir jų giminaitis turėjo būti tos pačios pavardės. Nuo to laiko pats Jurgis pasirašinėdavo Matulevičius. Tada Šventųjų skelbimo kongregacija nusprendė, kad beatifikacijos bylos aktuose bus rašoma "Matulaitis - Matulewicz". Kadangi lietuviai (bent Suvalkijoje) žinojo tik Matulaitį, tai ir šiandien lietuviams dera vadinti jį gimtąja pavarde, kuria vadinosi jo broliai, — Matulaičiai. O dėl to, kad kai kuriuose randama lenkiška forma — Matulewicz, ja Dievo Tarną Jurgį tevadina lenkai, tuo nepakeisdami jo tautybės."

(Draugas, 1982.6.23)

Nei pagal **jus sanguinis** principą, kur kūdikio pilietybė yra nustatoma pagal tėvų pilietybę, nei pagal **jus solis**, kur kūdikio pilietybė yra nustatoma pagal gimimo vietą, nei pagal paties individo apsisprendimą, arkivyskupas Jurgis Matulaitis-Matulevičius niekad negali būti Matulaičiu-Matulewicz. Ne lietuviai šovinistai, kaip kad sako Vaišnora, klastoja istoriją, bet lenkai šovinistai ir lenkberniai kaip kad mūsų marijonai à la Juozas Vaišnora.

Sulietuvinta lenkiška galūnė mūsų pavardėse primena mums liūdnus polonizacijos laikus Lietuvoje. Tačiau mes negrįžtame prie lenkiškų pavardžių. Šiandien du garsūs lietuviai vyskupai V. Sladkevičius ir J. Steponavičius netampa Romoje Sladkewicz ir Steponawicz. Lietuvos katalikai savo laiškuose popiežiams vis mini arkivyskupo Jurgio Matulaičio-Matulevičiaus šviesų pavyzdį. Pagaliau mūsų literatūros klasikas Vincas Krėvė-Mickevičius netampa Mickewicz.

Iš tikrųjų, lietuviai marijonai sugrįžo į tamsiausius lenkberniavimo laikus. Mat, jų generolas yra lenkas, ir gausesni lietuviai marijonai atidavė savo ordiną negausiems lenkams. Taigi, dėl karjeros Juozas Vaišnora turėtų išvirsti savanoriškai į Vaisznorewicz, Victor Rimšelis — į Viktor Rimszelewicz ir t.t. Gi Draugo redaktorius Garšva turėtų sugrįžti į Garszwa ar Garszwewicz.

Įdomu kaip skirtingos nuomonės dėl tautybės plakasi tame pačiame Drauge. Leidėjai marijonai aiškina, jog tautybė čia tik įrankis skelbti katalikų tikėjimą, jog mūsų vyskupo pavardė turi būti sulenkinta (nes taip nori lenkai), o kai kurie paliniai vedamųjų rašytojai kelia Draugą į padanges kaip tautinės sąmonės pavyzdį, kadangi jų straipsniai yra ten talpinami. Tačiau svarbiausia pažiūra yra eidėjų, o ta pažiūra, kaip matome iš pačių marijonų pasisakymų, yra antilietuviška. Blogesnių gynėjų savo šventumui Jurgis Matulaitis - Matulevičius negalėjo atrasti kaip sulenkėjusius lietuvius marijonus. Tačiau, jo šviesi atmintis yra gyva patriotų sąmonėje, ką mes matome iš Lietuvos katalikų laiškų popiežiui. Nors būdamas lenku, popiežius visdėlto turėtų susiprasti ir Matulaičio pravardžiavimą panaikinti katalikų bažnyčioje. Taip jau yra, kad lietuviai marijonai neatstovauja lietuviškų aspiracijų.

* * *

Pas zen budistus yra keli šventumo laiptai, kuriuos reikia perkopti, kad pasiekus pripažintą šventumą. Pasiekus viršūnę, kandidatui yra pasakoma pasaulio paslaptis. O ta paslaptis yra, kad nėra jokios paslapties. Arkivyskupo Jurgio Matulaičio - Matulevičiaus didybė yra tame, jog lietuvių tauta jį pamilo už jo patriotinį darbą sulenkintame Vilniaus krašte, iš kurio jis buvo lenkų šovinistų ištremtas. Čia ir glūdi jo visas šventumas,

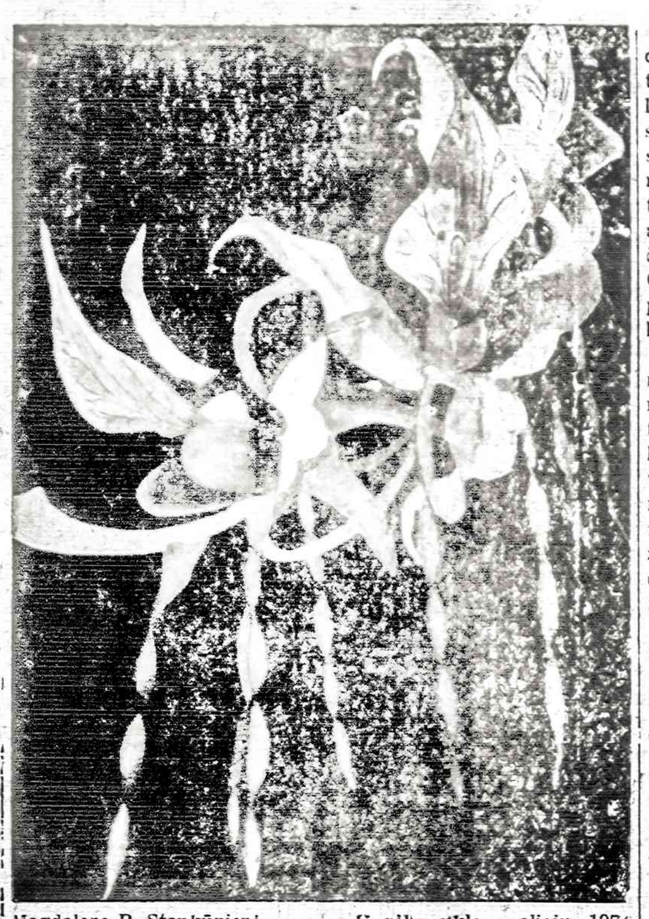

Magdalena B. Stankūnienė — Iš gėlių ciklo — aliejus 1974

RAŠO NETIESĄ

Antanas Juodvalkis Dirvoje (1982.6.17, Nr. 24, psl. 9) savo reportaže "Chicagos lietuviai", rašydamas apie Lietuvių Fondą, vienoje vietoje taip sako: "Lietuvių Fondą sukūrė gyvieji, o jį remia ir mirusieji lietuviai. Jų palikimų palūkanomis maitinama gyvoji lietuvybė (Ar yra dar ir kita negyvoji lietuvybė? — A.Pl.), o pagrindinis kapitalas bus perduotas nepriklausomai Lietuvai".

Tą patį p. A. Juodvalkis pakartojo ir š.m. birželio 17 dieną, kalbėdamas per "Lietuvos Aidų" radijo programą, kuriai vadovauja p-lė K. Brazdžionytė, paminėdamas 1962 m. priimtus Lietuvių Fondo įstatus.

Tų įstatų 35 paragrafe apie LF likvidaciją šitaip parašyta: "LF likviduojamas šių įstatų 33 paragrafo tvarka, pervedant jo kapitalą į neatšaukiamą trestą, kuris kapitalą ir pelną skirsto Internal Revenue Code paragrafo 501 (c) (3), numatytiems tikslams, tuos tikslus apibrėžiant LF chartos tikslais.

Ištrauka iš LF Chartos: "Fondo tikslas: įamžinti lietuvių kultūrą, fondo pajamas naudojant literatūriniams, auklėjamiesiems ir labdaringiems darbams su sąlyga, kad jokia fondo finansų dalis nebūtų naudojama tokiems tikslams, kurie nėra atleidžiami nuo pajamų mokesčių pagal JAV Internal Revenue Code paragrafą 501 (c) (3). Šis paragrafas kartas nuo karto gali būti modifikuojamas.

Pridedamieji tikslai lėšoms naudoti yra moksliniai tyrinėjimai ir išlaikymas Amerikos lietuvių tautinio palikimo, ypač lietuvių kalbos ir kultūros srityse, imant studijas, tyrinėjimus, paruošimą mokomosios medžiagos, leidimą knygų, atsižvelgiant, kad nė vienas toks darbas nebūtų be atleidimo nuo mokesčių.

Korporacija nelaikys aukštesniosios mokslo institucijos, amatų mokyklos ir nepriims jokio vaiko globai, atskiriant jį nuo jo tėvų ar globėjų".

Gerbiamas pone Antanai Juodvalki, kur Lietuvių Fondo įstatuose pasakyta, kad LF pagrindinis kapitalas bus perduotas nepriklausomai Lietuvai?

Antanas Pleškys

— Anglija pakartotinai kreipėsi per Šveicarijos ambasadą į Argentinos vyriausybę, bandydama išlaisvinti tris žurnalistus, kurie yra sulaikyti Argentinoje ir įtariami šnipinėjimu.

— JAV oro linijos PanAm įstaiga Ankaroje, Turkijos sostinėje, nukentėjo nuo gaisro. Policija mano, kad tai kairiųjų teroristų darbas.

— Švedijos parlamentas priėmė įstatymą, kuriuo nuo liepos 1 d. karo laivynas galės priversti svetimą povandeninį laivą, pastebėtą Švedijos teritoriniuose vandenyse, iškilti į paviršių ir patikrinti, ar jis turi branduolinių ginklų.

kuriam nereikia jokio Romos patvirtinimo, ypač kreivo.

Juozas Nendriūnas

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJOS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicagos lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.
Minkšti viršeliai. Kaina $15.
Persiuntimas — $1.
1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Inž. LIŪDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslius vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina $25. Kieti viršeliai. Paštas $2.

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

ALEKSAS AMBROSĖ

KULTŪRINĖS CHICAGOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJOS

(Tęsinys)

DARBININKŲ SĄJUNGOS 20-JI KUOPA įsikūrė 1915. 12. 14. Šv. Mykolo parapijoje. Jos tikslas ir veikimas buvo toks: sustiprinti narių tikybą ir dorą, prisilaikant visiškos vienybės su katalikų bažnyčia; gerinti darbininkų luomo būklę, keliant juos kultūriniai ir visuomeniškai, gerinti jų ekonomines sąlygas ir kt.

Pirmutinė valdyba: M. Mažeika, pirmininkas, J. Kupčiūnas, viceperm., B. Trečiokas, rašt., A. Nausėda, iždi., Prie suorganizavimo kuopos daug prisidėjo kun. F. Kudirka.

JĖZUITAI į Lietuvą atvyko 1569 m., apsigyveno Vilniuje ir iki 1773 m. stambioji Lietuvos švietimo dalis buvo jų rankose. 1773 m. popiežius Klemensas panaikino jėzuitų ordiną visame pasaulyje, išskyrus mažesniąją jėzuitų provincijos dalį Baltgudijoje, kuri po Lietuvos padalinimo atiteko Rusijai. Ten veikė 4 kolegijos, 2 rezidencijos, 12 misijų namų su 6 mokyklomis. Jėzuitų buvo 178. Šis vienetas veikė visą laiką vadovaujamas lietuvių. Iš šios Lietuvos jėzuitų provincijos dalies atgimė ir išsivystė naujasis Jėzuitų Ordinas, kurį popiežius Pijus VII 1814 m. grąžino visam pasauliui. 1923 m. jėzuitai įsikūrė Kaune.

Pirmasis lietuvis jėzuitas atvykęs į JAV buvo T. J. Bružikas 1931. Pirmas vienuolynas JAV buvo įkurtas 1948. 9. 25. Jame gyveno T. Kidykas ir T. Borevičius. Atvykus į Chicagą V. Mikalauskui, J. Kubiliui, J. Bružikui ir B. Krištanavičiui, patalpos pasidarė per ankštos; erdvesni namai rasti 5541 S. Paulina St., 1950.8.18.

1954.7.31 Chicagos jėzuitų namuose buvo švenčiama ordino įsteigėjo Šv. Ignaco Loyolos šventė. Išsiskirsčius svečiams, prl. L. Albavičius kalbino tėvus jėzuitus statyti namus lietuvių jaunimui. Tam planui pritarė vysk. V. Brizgys. Neužilgo buvo rastas didelis žemės sklypas prie 56 ir So. Claremont Ave. ir pastatyti jaunimo namai.

Tai buvo 1957 pastatytas Jaunimo Centras, minėtoje So. Claremont vietoje: 800 sėdynių salė, 15 klasių lituanistinei gimnazijai, patalpa M. K. Čiurlionio galerijai, koplyčia ir vienuolynas. Statyba kainavo apie 600 tūkst. dolerių.

ŠV. KAZIMIERO SESERŲ-VIENUOLIJAI pradžią padarė 1905.11.3 iš Šveicarijos atvažiavusios trys lietuvaitės: Kazimiera Kaupaitė, Judita Dvaranauskaitė ir Antanina Unguraitytė, įstojusios į Mount Saint Mary Seminariją, Scranton, Pa. 1907. 4.19 gauta iš Romos leidimas steigti lietuvaičių kongregaciją. Dabartinė Šv. Kazimiero seserų konstitucija suderinta su Romoj veikiančių organizacijų taisyklėmis.

1909.2.13 arkivyskupas Quigley sutinka priimti Šv. Kazimiero Seserų Kongregaciją į Chicagą ir jų Motiniškojo Namo įkūrimui paskolinti $30,000. 1909.2 kun. A. Staniukynas buvo atvykęs Chicagon dalyvauti kun. J. Kolesinskio auksiniame kunigystės jubiliejuje. Ta proga drauge su kun. Pr. Serafinu nuvyko pas arkivyskupą Quigley pasikalbėti Šv. Kazimiero seserų motiniškojo namo steigimo reikalu. Arkivyskupas sutiko ir 8. 14 pats pranešė, kad jau suradęs žemę vienuolynui statyti. Tai buvo 5 akrų plotas tarp 67 ir 68, ir tarp So. Rockwell ir So. Washtenaw, už $8,500. Vėliau, 1910.7.12, gretimai vienuolyno nupirkta dar 5 akrai, tarp Washtenaw ir California, už $7,000.

(Bus daugiau)

● Surūgęs, kaip devynis velnius prarijęs.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● **LITERATŪRA,** lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stanko, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik $3.

● **DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE,** poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja $2.

● **VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS,** Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksli to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už $2.

● **LIETUVIŠKASIS PAMARYS,** Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina $6.

● **KĄ LAUMĖS LĖMĖ,** rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik $3.

● **JULIUS JANONIS,** poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja $6.

● **SATYRINĖS NOVELĖS,** M. Zoščenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 satyrinių novelių. Kaina $2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti šiek tiek persiuntimo išlaidoms.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737
V. KALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• KRUOPŠTINGAI ĮPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šiokiadieniais nuo
9 val. ryto iki 10 val. vakare.
Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 5:30 val. vak.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Tel. 476-2206

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina $5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poezija, kai atsiųsite pinigus tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

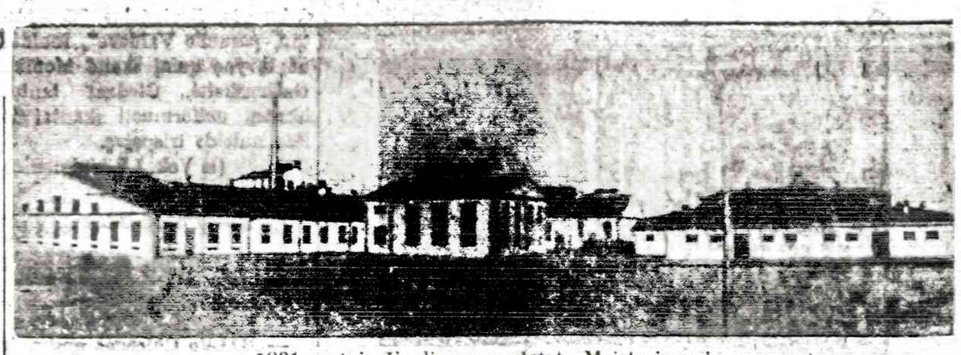

1931 metais Šiauliuose pastatyta Maisto įmonė.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Klinikos Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2729

TEL. 233-8553
Service 855-4506, Page 06058
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

Dr. Jonas F. Mažeika
D.D.S. — DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103rd Street
Oak Lawn, Ill.
Off. tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antrad. 1—4 popiet, ketvirtad. 5—7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos telef.: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapumo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
Priimam Master Charge ir VISA korteles.
R. ŠERĖNAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmalieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM transliuojamos iš mūsų studijos Marquette Parke.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

RADIJO PROGRAMA
Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujojoje Anglijoje, iš stoties WLYN, 1360 banga AM, velkia sekmadieniais nuo 8 iki 8:30 val. ryte, perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauką. Be to, komentarai, muzika, dainos, ir Magdutės Pasaka. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreipts į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502, E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamos "Naujienos", didelis pasirinkimas lietuviškų knygų ir lietuviškų dovanų.

IŠ SVETIMOS IR SAVOS SPAUDOS

(Atkelta iš 4 psl.)

Draugo dienraštis, o netrukus autorė buvo išbraukta iš rašytojų draugijos narių sąrašo.

"Turistai su kaukėmis"

Tokio pavadinimo straipsnis buvo "Gimtajame krašte". Paminėti turistai: kun. Jonas Kidykas, kun. Mykolas Cukuras, Eugenija Kezis, Danutė Volosenka, Rozalija Somkaitė, Vytautas Alksninis. Jų bagažuose, kaip "G. k." rašo, tarybiniai muitininkai radę "šmeižikiškos medžiagos apie mūsų šalį". Tie turistai vadinami JAV piliečiais, nors, Sovietų S-gos piliečybės įstatymu remiantis, juos galėtų savintis esant tarybiniais piliečiais.

Kažin, ar tie "Gimtojo krašto" vadinamieji "turistai su kaukėmis" atsiliepė kuriame nors laisvojo pasaulio lietuvių laikraštyje su paaiškinimu, kokia ta "smeižiška medžiaga" buvo ir kaip juos tarybiniai muitininkai pasveikino?

Turistė be kelnaičių

Neseniai Maskvos muitinės "skaistyklą" perėjusi moteris raštu savo patyrimus šitaip dėsto:

"Pirmiausia paklausė, ar vežuosi brangenybių—aukso, deimantų. Jų neturėjau. Čemadane esančius drabužius ir kitus daiktelius išvertė ir kiekvieną iščiupinėjo. Nusivedė į atskirą kambarį, liepė nusirengti, paliekant tik su apatinėm kelnaitėm. Drabužių ne tik kišenes, bet ir siūles iššiūrėjo. Paliepė ir kelnaites nusimauti ir . . . visas kūne skyles ištyrinėjo."

Kitas turistas sakėsi vežęs apie tuziną riešutų (Walnuts) savo anūkams lauktuvių okupuoton Lietuvon. Maskvos muitinėje du tikrintojai neišmanę, ką su tais riešutais daryti. Pasišaukė trečią, o tas tuoj pradėjo riešutus trupinti, tikrinti kevalo vidurį. "Darbą" baigęs ir nieko įtartino neradęs, muitininkas turistui paliepęs riešutus pasiimti, bet tas atsakęs, jog svetimos rankos apčiupinėtus branduolius negalįs anūkams vežti. Ten pat buvusi atmatų dėžė, į ją riešutų kevalus ir branduolius sužėręs.

Tai keletas faktų, kaip okupantas bando izoliuoti pavergtą kraštą nuo laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių.

V. PŪTVIO GYVENIMO BRUOŽAI

Vladas Pūtvis

(Tesinys)

Savo pirmosios trumpos tremties laiką Vladas praleido drauge su Emilija Krime, Jaltoje pas savo draugą adv. K. Baranauską, vyskupo Baranausko giminaitį ir globotinį. Neužilgo grįžęs Lietuvon, toliau energingai dirbo iki Didžiojo Karo audros lietuvišką, pedagogišką, ekonomišką, kultūrinį ir socialinį darbą ir vedė gražų ir saulėtą šeimos gyvenimą.

TREMTIS IR SUGRĮŽIMAS

Vlado Pūtvio pirmojo arešto, kalinimo ir tardymo metu 1906 metais daug palankumo jam parodė Petras Veriovkinas (1861-1946), kuris 1904-1912 m. buvo Kauno gubernijos gubernatorius ir 1912-1915 m. — Vilniaus generalgubernatorius. Veriovkinas suprato ir atjautė lietuvius ir įvairiais būdais gynė lietuviškuosius reikalus. Spaudos draudimo paskutiniaisiais metais jis rėmė savo tuometinio tiesioginio viršininko, Vilniaus, Gardino ir Kauno generalgubernatoriaus kunigaikščio Piotr Danilovič Sviatopolk - Mirskio pastangas pasiekti spaudos draudimo įsakymo atšaukimą. 1904 metų pradžioje, carui Mikalojui II-m džiojant Lietuvoje, Baltvydžio girioje, Svatopulk-Mirskis drauge su Veriovkinu įtikino patį carą lietuvių spaudos persekiojimo beprasmiškumu. Į Petrapilį grįžęs Mikalojus II dar tų pačių metų pavasarį paskelbė liet. spaudos draudimo atšaukimą. (Žr. Liet. Enc. XXIX, pp. 264-265).

Būdamas draugiškai nusiteikęs visiems lietuviams bendrai, Petras Veriovkinas buvo palankus ir Vladui Pūtviui asmeniškai. Prie jo palankumo neabejotinai prisidėjo nenuilstamos Emilijos Pūtvienės pastangos ištraukti vyrą iš kalėjimo. (Emilijos rūpesčiu dėl Vlado vienas aukštas rusų valdininkas buvo taip sužavėtas, jog sušuko: 'Ach, kad toksai niekšas turi tokią puikią žmoną!") Bet be gubernatoriaus Veriovkino simpatijos ir geros valios visos Emilijos pastangos nebūtų pasiekę tokių gerų vaisių, ir pirmoji trumpa tremtis Vladui būtų žymiai blogiau pasibaigusi, nes rusų pareigūnų tarpe jis turėjo ypatingai aršių priešų.

Gal pats aršiausias Vlado Pūtvio rusiškasis priešas 1906 metais buvo tuometinis Kauno gubernijos vicegubernatorius Griazevas. Būdamas caro pakalikas, atkaklus rusintojas ir poniškų pažiūrų žmogus, Griazevas jautė Vladui Pūtviui dvigubą neapykantą. Pūtvio asmenyje jisai matė ne vien tik susipratusį lietuvį, bet taip pat ir revoliucionierių, ano meto socialinės santvarkos priešininką. Jis laikė Pūtvį pavojingu Rusijai žmogumi, ir visur ir visokiais būdais stengėsi jam įkąsti. Kai, nepaisant visų Griazevo pastangų Pūtvį stipriai ir žiauriai nubausti, 1906 m. Pūtvis buvo be teismo paleistas iš kalėjimo ir nubaustas — neskaitant kalėjimuose praleisto laiko — tiktai trumpa ir lengva tremtimi, įsiutęs vicegubernatorius Pūtviui pareiškė: "Kai kitą kartą pakliūsi man į rankas, taip lengvai neišsisuksi!"

Savo grasinimo Pūtviui Griazevas neužmiršo ir pagaliau, jau būdamas Kauno gubernijos gubersalorium, sulaukė tinkamos progos jį įvykdyti. Didžiojo Karo metu. 1914 m. rugpiūčio mėnesį, vos tik karui prasidėjus, gubernatoriaus Griazevo įsakymu Vladas Pūtvis buvo suimtas kaip Rusijai "pavojingas elementas" ir kalinamas Šiaulių kalėjime. Iš Šiaulių kalėjimo Griazevas ruošėsi Pūtvį ištremti į Sibirą.

Emilijai Pūtvienei vėl prasidėjo kryžiaus keliai prašinėjant giminių, pažįstamų ir rusų valdininkų pagalbos vyrui išlaisvinti arba bent pagerinti jo padėčiai. Vilniaus generalgubernatorius Veriovkinas šia proga vėl iš naujo parodė savo palankumą Vladui Pūtviui. Užtarė Pūtvį ir jo giminaitis generolas Aleksandras Babianskis Peterburge. Žmonos akcijos ir Veriovkino bei Babianskio užtarimo dėka, Pūtviui pavyko Sibiro išvengti. Bet gubernatorium būdamas, Griazevas dabar turėjo daugiau galios ir įtakos, negu 1906-ais metais, ir, nors ir išsisukęs nuo Sibiro, Pūtvis visgi neišvengė antrosios tremties, daug ilgesnės ir sunkesnės už pirmąją. Iš Šiaulių kalėjimo per Žemutinį Naugardą jis buvo išsiųstas tos gubernijos užkampin, Voskresensko kaiman, policijos priežiūron. Voskresenske jisai ir išbuvo iki 1917 m. revoliucijos.

Tremties pradžioje Pūtvis galėjo palaikyti daugiau ar mažiau tamprius santykius su namais, bet vėliau, vokiečiams okupavus Lietuvą, tie santykiai nutrūko. Apie žmoną, kad ji gyva, jis sužinojo per Raudonąjį Kryžių.

(Bus daugiau)

—Turkijos kariuomenės teismas, kuris svarsto buv. premjero Bulent Ecevit bylą, kaltinamo už žinių suteikimą užsienio spaudai, advokatams prašant bylą atidėjo iki liepos 6 dienos.

— Japonas Suwas Seikoša, dirbęs Seiko firmoje, pagamino pirmą rankinį laikrodį-televizorių, kuris turi 3 cm ekraną. Programos klausomos ausinėmis.

GORDON
Funeral Home and Cremation Service
Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344
1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME
1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245
TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikštės automobiliams pastatyti

NARIAI:
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANSO PATARNAVIMAS
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE
STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1212
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4414

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLympic 2-1861

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3571

A. † A.
STANLEY W. GUDAITIS
Gyv. Tinley Park, Illinois

Miręs 1982 m. birželio 29 d., 8:15 val. ryto, sulaukęs 70 metų amžiaus. Gimęs Illinois valstijoje.

Paliko nuliūdę: žmona Frieda, pagal tėvus Kinder, pagal pirmą vyrą Juzėnas, 2 sūnūs — Thomas ir Richard, sesuo Antoinette Alkazin bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Vandenberg koplyčioje, 6730 West 174th Street, Tinley Park, Ill. (1 blokas į rytus nuo Oak Park Avenue).

Šeštadienį, liepos 3 d., 9 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į St. George parapijos bažnyčią, Tinley Park, Ill., o po pagedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a.a. Stanley Gudaičio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: žmona, sūnūs, sesuo.

Laidotuvių direktorius Carl R. Vandenberg.
Tel. 532-1635.

Nuo 1914 metu

Midland Savings ...ar naują taupymo ... ...amų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki $100,000
2657 W. 69 STREET
Chicago, IL 60629
Tel. 925-7400
8929 SO. HARLEM AVE.
Bridgeview, IL 60455
Tel. 598-9400

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. 60632
PHONE 254-4470

SUPER CD CONCENTRATED DEODORIZER is so effective that
2 DROPS DEODORIZE A SKUNK!
Just think of the odor problems it could solve for you ... bathroom, pets, cooking, mildew, garbage, diapers
One ¼ oz bottle equal to sixteen 16 oz aerosol cans
ONE SHAKER BOTTLE $3.00 POSTPAID
To order send check or money order to SCHMID PRODUCTS CO., Div. of SCHMID LABORATORIES, INC., Box A, Route 46 West, Little Falls, NJ 07424

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1982
Subscription Rates:

Chicago $45.00 per year, $24.00 per six months, $12.00 per 3 months. In other USA localities $40.00 per year, $23.00 per six months, $12.00 per three months. Canada $45.00 per year; other countries $48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
trims mėnesiams	$12.00
vienam mėnesiui	$5.00

Kituose JAV vietose:

metams	$40.00
pusei metų	$22.00
trims mėnesiams	$13.00
vienam mėnesiui	$ 4.00

Kanadoje:

metams	$48.00
pusei metų	$24.00
vienam mėnesiui	$ 5.00

Užsieniuose:

metams	$48.00
pusei metų	$28.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti paštu Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

- Niekad Sovietų Sąjunga nebuvo tiek prasiskolinusi, kiek ji yra šiandien, - pareiškė prezidentas Reaganas

Trečiadienio vakarą prezidentas R. Reaganas perskaitė pareiškimą apie dabartinę tarptautinę padėtį, o vėliau leido spaudos, radijo ir televizijos atstovams, žurnalistams kreptis su klausimais apie dabartinę pasaulio įtampą, paties prezidento įtaką į Libano, Izraelio, Pietų Amerikos, Falkland salų, sekretoriaus Haig ir kitus įvykius. Pats prezidentas į daugelį dalykų buvo įsimaišęs, kitus įvykius paveikė patarimais, o į trečiuosius visai nesikišo.

Reikia turėti galvoje, kad prezidento pasiklausyti buvo suėję patys gabiausieji ir geriausiai informuoti Amerikos žurnalistai. Vieni buvo respublikonai ir pritarė prezidento Reagano vedamai politikai. Kiti pradėjo abejoti jo išmintimi, ne visos prezidento pozicijos buvo apginamos, todėl daugelis susirūpinusiųjų norėjo patirti tikslius faktus iš paties prezidento, kad galėtų jį suprasti ir jo pozicijas ginti.

Dienraščių ir žurnalų redaktoriai iš anksto buvo pasiruošę klausimams. Prezidentas negalėjo išsisukti. Jis turėjo atsakyti, nes klausimai buvo aiškiai suformuluoti. Kai kurie padarydavo trumpas kelių sakinių ar kelių žodžių įžangėles ,kad prezidentas klausimą lengvai suprastų, nemaišytų jo su kitu, bet atsakytų į klausiamą dalyką.

Daugumą klausimų prezidentas atsakė trumpai ir aiškiai. Apie kitus jam reikėjo įnešti daugiau aiškumo, kad klausėjas tiksliai suprastų atsakymą. Buvo ir tokių klausimų, į kuriuos prezidentas nenorėjo atsakyti, nes žinojo, kad klausimas dar nebuvo išspręstas ar buvo sprendžiamas. Jo vienoks ar kitoks atsakymas būtų galėjęs paveikti klausimo sprendimą. Prezidentas nenorėjo, kad jo atsakymas paveiktų sprendėjus. Jis norėjo, kad sprendimas būtų laisvas.

Didelė klausimų dauguma sukosi apie buvusį Valstybės sekretorių. Visi žinojo, kad sekretorius buvo darbštus, energingas, siekė patirti faktus, buvo atsargus, nenorėjo vertinti netkislių žodžių, kad reikalo nesugadintų. Jis buvo karys, jam įprasti trumpi ir aiškūs sprendimai, kad sprendimai būtų suprasti ir tinkamai vykdomi. Diplomatija dalinai jėjo į jo pareigas, bet jis reikalus dažniausiai turėjo spręsti jėga.

Dabar aiškėja, kad sekretorius buvo pusėtinai karštakošis. Jis daug studijavo kylančias problemas, bet retkarčiais labai daug kreipdavo dėmesio į smulkmenas. Tos smulkmenos kartais jam atimdavo daug laiko. Jos kartais nustumdavo į šalį visą problemą. Jis išdėstydavo, ko jis norėjo, bet nevisuomet gaudavo, ko siekdavo. Tokiais atvejais jam atrodydavo, kad jis privalo gauti prašomą dalyką, o jei negaudavo, tai pasiūlydavo atsistatydinti. Aleksandras Haig su didele energija siekė Valstybės sekretoriaus pareigų, bet kai pareigos jam buvo užkrautos, tai neturėjo reikalingos kantrybės tas pareigas atlikti.

Al. Haig įdėjo nepaprastai daug energijos, siekdamas Valstybės sekretoriaus pareigų, bet visai neapsižiūrėjo, kaip jis jas prarado. Nepajėgęs gauti pageidaujamo sprendimo, įteikdavo atsistatydinimo pareiškimą. Prezidentas kartais patenkindavo jo prašymą ir prašydavo ir toliau eiti atsakingas pareigas, bet atėjo laikas, kai atsistatydinimą priėmė. Tada jau kelio atgal nebuvo. Tada sekretorius pamatė, kaip mažas kupstelis vežimą apvertė, bet jau buvo per vėlu.

Keli žurnalistai norėjo patirti priežastį, kodėl sekretorius Haig buvo atleistas, bet prez. Reaganas nenorėjo šio klausimo kelti viešumon. Vietoj pasakojimo apie sekretoriaus užsispyrimą, jis viešai pagyrė jo darbštumą, ypatingą energiją taikiai išspręsti Pietų Amerikos ir britų konfliktą dėl Falkland salų.

Nėra abejonės, kad sekretorius atidžiai klausė prezidento konferencijos eigos. Jam buvo labai kartu klausytis prezidento nuomonės apie sudėtingą ir sunkų sekretoriaus darbą ir apie nepaprastą pasitraukusio sekretoriaus energiją ir pasišventimą. Ir vis dėlto, tas siektas ir atsakingas darbas jam išspruko iš rankų... daugiausia dėl jo paties kaltės.

Bene pats svarbiausias prezidento Reagano atsakymas buvo duotas į klausimą, kaip prezidentas priėjo išvados, kad reikia nutraukti pagalbą Sovietų valdžiai statyti natūralių dujų vamzdžius į Vakarų Europą. Tvirtinama, kad šitas klausimas galėjo būti sekretoriaus Haig atsistatydinimo svarbiausia priežastis. Sekretorius buvo pagalbos rusams šalininkas, o prezidentas priėjo išvados, kad jau užtenka tos pagalbos visai nusigyvenusiai vyriausybei. Prezidentas, paklaustas, šitaip pradėjo aiškinti:

— Niekad Sovietų Sąjunga nebuvo tiek prasiskolinusi, kiek ji yra prasiskolinusi šiandien, — pamažu pradėjo prezidentas. — Krašto ūkis visai nugyventas, gyventojams trūksta duonos ir riebalų, derlius labai blogas, nes laukai neprižiūrėti, pramonė pairusi, naujų planų nėra, jauni vyrai, galintieji dirbti ūkio darbą, suvaryti į kariuomenę, ūkiui reikalinga energija suvaryta į karo medžiagos, atominių ginklų gamybą. Sovietų valdžia gaudo kiekvieną užsienio valiutos centą, reikalingi javai badaujantiems maitinti. Ne vieną kartą paskolomis išgelbėjome Sovietų valdžią iš sunkios ekonominės būklės. Padėdami statyti natūralių dujų vamzdžius, padėsime rusams pajungti Europą Sovietų valdžios planams, nes dujų kranai bus Sovietų pusėje. Be to, turime duoti 12 bilijonų dolerių paskolą vamzdžiams gaminti ir tiesti... Mes patys padėsime rusams pavergti Vakarų Europą. Padėti Maskvai tiesti šiuos vamzdžius būtų didžiausia klaida, — pareiškė prezidentas.

Jeigu Al. Haig pasitraukė todėl, kad prezidentas atsisakė finansuoti 12 bilijonų dolerių Sovietų vamzdžių gamybą ir pratiesimą, tai manome, kad prezidentas gerai padarė, priimdamas atsistatydinimą. Negalima kovoti prieš rusišką komunizmą ir skolinti jiems 12 bil. dolerių, kad kontroliuotų Vakarų Europos pramonę.

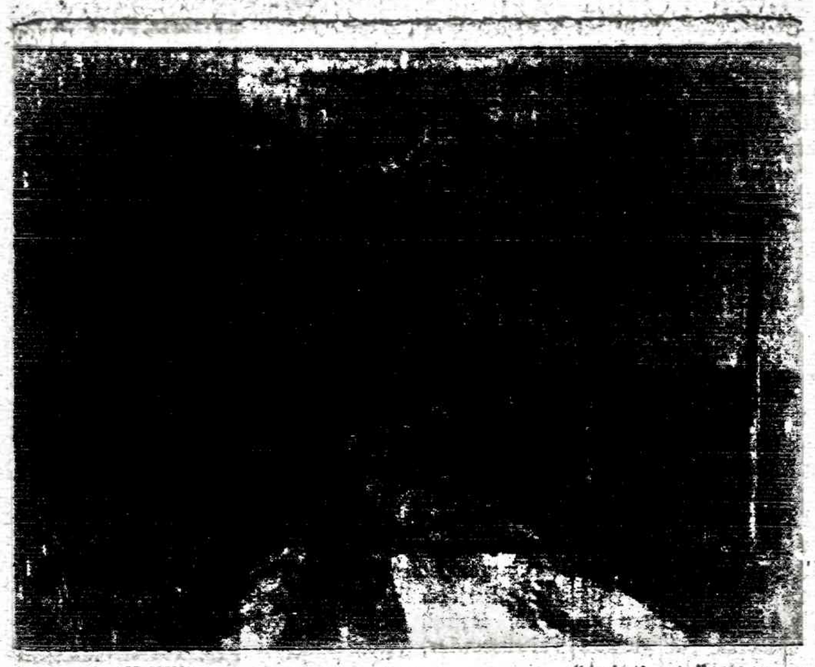

M. ŠILEIKIS — "Anksti rytą"

J. KLAUSEIKIS

IŠ SVETIMOS IR SAVOS SPAUDOS

Kai kur baltaodžiai ir juodžiai jau mažumoje

Los Angeles amerikoniškoji spauda į mokslo metų pabaigą nemažai rašė apie mokyklas, pabrėžiant, jog padaugėjo mokinių iš Azijos ir Pietų Amerikos. Pavyzdžiui, Hollywood aukštesniojoje mokykloje jų buvo 56%, o baltaodžių ir juodžių po 22% visų mokinių skaičiaus (Hollywood High mokykla didžiuojasi, kad joje mokėsi ir ją baigė filmų ir TV žvaigždės: Dwayne Hickman, Lana Turner, Natalie Wood, Carol Burnett, Jerry "Beaver" Mathers).

Praeitais mokslo metais toje mokykloje buvo 600 moksleivių iš sovietinės Armenijos, 250 iš Korėjos, 200 iš Filipinų, ir kiek po mažiau iš Gvatemalos, Salvadoro, Irano, Irako ir kt.

Kai tik kur pasaulyje prasideda ginkluotų žmonių neramumai, tuoj Amerikoj atsiranda naujų pabėgėlių ir jų vaikų. Kalifornijos mokyklose esama 53,300 pabėgėlių moksleivių, o New York valstybėje 14,000.

Šiais laikais naujų imigrantų atvyksta daug daugiau negu praeito šimtmečio pabaigoje, ar šio šimtmečio pradžioje atvykdavo net ir iš Europos.

Teisės dalykai dėl filmų ir plokštelių užsirekordavimo

Angliškoji spauda rašo, jog gruodžio 21 d. prezidentas Reagan pasirašė naują ir griežtesnį įstatymą, kuriuo numatytos didesnės bausmės už autoriaus ir gaminlojo teisių (Copyright) laužymą filmų, muzikos plokštelių ir juostelių pramonėje.

Kalifornijoje teismo yra nuspręsta, jog net savo tikslams, savo namuose vėl pasižiūrėjimui ar pasiklausymui persirekordavimas TV filmų ar kitokių vaizdų bei garsų, yra veiksmas, kuris pažeidžia autoriaus teises, o toks persirekordavimas pasipelnymui vadinamas piratų veiksmu ir yra baudžiamas.

US Circuit Court of Appeals San Francisco mieste nusprendė, jog net persirekordavimo aparatų (videotape recorders) gaminlojai gali būti atsakingi už nuostolius, padarytus kieno nors su jų gaminių pažeidus autoriaus teises. Bet tai nėra galutinis sprendimas, nes Aukščiausiasis JAV teismas Vašingtone sutiko tą bylą peržiūrėti ir nuspręsti, ar pravičiuose namuose, savam naudojimui, darant čia minėtus persirekordavimus nusižengiama autoriaus teisėms.

Mūsiškėje spaudoje buvo rašyta, jog Bostone pagamintas "Televizija lietuviams". Vienas jų papeikė, o kitas aprašė su rekomendacija ir kitoms kolonijoms ją užsisakyti ir pasižiūrėti.

Toje "televizijoje" ir prezidentas Reagan kalbas lietuviškai, ir tikrai daugelis vaizduodami Bendruomenės, VLIKo ir ALTo pėstynes, ir dar kitokių vaizdų esama. "Televizija lietuviams" paganinant, buvo panaudotos įvairių televizijoje parodytų filmų iškarpos, bet korespondentų neprašytarta, kaip ten tas iškarpas darant ir perdirbinėjant susitvarkyta su "Copyright" nuostatais.

Nevienodas mastas rašytojams

Literatūrinių pojūrukų vadinamas Vytautas Kazakevičius, "Gimtajame krašte" aprašo pasisvečiavimus pas rašytoją Stasį Santvarą. Okupuotoje Lietuvoje būsianti išspausdinta poeto lyrikos knyga. Paėjam S. Santvarui pageidaujant, žanga parašęs literatūros kritikas V. Kubilius (Gimęs 1928 m., Vilniaus universiteto istorijos ir filologijos fakultetą baigė 1955 m.). Iliustracijas piešia V. K. Jonynas.

Mūsiškėje spaudoje buvo aprašymai, kaip pagerbtas Stasys Santvaras šeimynoje, 80 metų sulaukęs, ir kad jam rašytojų draugija suteikė garbės nario titulą.

Prisiminimas panašus praeityje buvęs, bet kitaip baigtas atsitikimas. Kai rašytoja Sonė Pipiraitė Tomarienė davė vaikams pasaku rankraštį "Trys lepūnai pagyrūnai" išspausdinti okupantų kontroliuojamai leidyklai, pirmas apie tai prašneko

(Nukelta į penktą puslapį)

HENRIKAS SINKEVIČIUS

KRYŽIUOČIAI

(Tęsinys)

— Taip, karalienė yra šventa — nėra, kas prieštarautų. Tik su Vytautų eis ir mūsų riterių jėgos, vyrai geri, prieš kuriuos niekam nebus lengva.

— O jūs nevyksite kartu?

— Nes su lopšeliu tarp kitų buvau išsiųstas ir per penkerius metus nenusiėmiau šitų šarvų — atsakė Macka, rodydamas į briedžio odos švarke įspaustas šarvų žymes. — Bet leiskite man pailsėti — vyksiu, o, jei pats nueisiu, tai šitą broleną Zbyšką pavesiu ponui Spytkai iš Melštyno, su kuriuo visi mūsų riteriai eis.

Kunigaikštienė Danutė pažvelgė į drąsią Zbyškos povyzą, tačiau tolimesnį pokalbį nutraukė atvykęs iš vienuolyno vienuolis, kuris, pasveikinęs kunigaikštienę, pradėjo jai pagarbiai iškalbėti, kodėl nepasiuntusi pasiuntinio su pranešimu apie savo atvykimą ir kodėl ji nesustojo vienuolyne, bet paprastoje smuklėje, kuri jos padėčiai netinkanti. Vienuolynas juk nestokoja namų ir kambarių, kuriuose net ir paprastas žmogus galėtų jaustis svečias. O ką kalbėti apie didenybę, ypač gi apie zinią kunigaikščio, iš kurio pirmatakų ir giminių vienuolynas susilaukęs tiek daug gero.

Tačiau kunigaikštienė linksmai atsakė:

— Aš čia įžengiau tik kojoms leisti atsitiesti. O rytą mums reikia toliau vykti į Krokuvą. Išsimiegojome dieną ir vykstame naktį tik dėl vėsumos, o, kai jau vištos sumigusios, nenorėjau dievobaimingų vienuolių žadinti, ypač su tokia draugija, kuriai dainos ir šokiai labiau rūpi, kaip poilsis.

Bet vienuoliui ir toliau iškalbant, pridūrė:

— Ne, čia ir pasiliksiu. Gerokai laiko prabėgo, besiklausant pasaulietinių dainų, o, kad diena su Dievu pradėtume, atvyksime į bažnyčią rytinėms pamaldoms.

— Bus Mišios už maloningojo kunigaikščio ir maloningosios kunigaikštienės laimę, — tarė vienuolis.

— Mano vyras kunigaikštis atvyks tik už keturių ar penkių dienų.

— Ponas Dievas moka laimę teikti ir iš tolo, o tuo tarpu leiskite mums, pavargėliams, nors vyno iš vienuolyno atsiųsti.

— Malonu padėkoti, — tarė kunigaikštienė.

Išėjus vienuoliui, pradėjo šaukti:

— Ei, Danute! Danute! Eik šią ant suolo ir palinksmink mūsų širdis ta pačia dainele, kurią dainavai Zatože.

Tai išgirdę, dvariškiai tuojau viduryje kambario pastatė suolą. Dainininkai susėdo pakraščiuose, o jų tarpe atsistojo ana jaunuolė, kuri paskui kunigaikštienę nešė žalvariniais vinimis išsagstytas kankles. Jos galvą puošė vainikas, o palaidi plaukai driekėsi ant pečių; vilkėjo dangiškos spalvos suknele su raudonomis, ilgais koteliais gėlėmis. Pasistojusi ant suolo ji atrodė kaip vaikas ir kartu kaip kokia bažnyčios stovyklėlė ar lėlė. Matyti, kad ne pirmą kartą jai teko šitokioje būklėje būti ir ne pirmą kartą ji dainavo, nes negalima buvo pastebėti nei mažiausio sumišimo.

— Toliau, Danute, toliau! — šaukė dvaro damos.

Ji gi, paėmusi kankles, pakėlė, kaip paukštis norėdamas dainuoti, aukštyn galvą ir, primerkusi akis, užtraukė sidabriniu balseliu:

O kad aš turėčiau
Sparnelius kaip gulbė,
Skrisčiau pas Jonelį
Į Sileziją.

Kiti dainininkai jai tuojau pritarė: vienas citra, o antras didelėmis kanklėmis; kunigaikštienė, kuriai pasaulinės dainos labiausiai patiko, pradėjo į abi puses linguoti galvą, o mergaitė dainavo toliau tokiu plonu, vaikišku ir gaiviu balseliu, kuris atrodė panašus į paukštelių čiulbėjimą vasarą miške:

Nutūpčiau ašen
tenai ant tvorelės:
"Pažvelk tu į mane
Vargšę našlaitėlę".

Ir vėl pritarė dainininkai. Jaunasis Zbyška, iš pat mažens įpratęs į karus ir į žiaurius jo vaizdus, niekada savo gyvenime panašių dalykų nematė. Jis palietė už peties greta stovintį mozūrą ir paklausė:

— Kas ji tokia?

— Mergaitė iš karalienės dvaro. Mūsų krašte netrūksta dainininkų, kurie linksmina karaliaus dvarą, bet ji yra viena geriausių, ir kunigaikštienė niekieno dainų taip mielai neklauso, kaip jos.

— Dėl to aš nesistebiu. Maniau, kad tai tikras angelas ir negaliu nuo jos akių atitraukti. Kas jos vardas?

— Ar negirdėjote? — tai Danutė. Jos tėvas yra Jurandas iš Spychovos, turtinga sir drąsus kunigaikštis, iškilmėse einas prieš karaliaus vėliavą.

— Štai kaip! Tokios žmogaus akys dar nematė.

— Myli ją visi ir už dainavimą, ir už jos grožį.

— O kuris yra jos riteris?

— Ji gi dar tik vaikas.

Tolimesnį pokalbį vėl nutraukė Danutės dainavimas. Zbyška žiūrėjo į jos šviesius plaukus, pakeltą galvutę, primerktas akutes ir visą jos povyzą, nušviestą vaškinių žvakių ir blankios mėnulio šviesos, ir kas kartą vis slabiau svajojo. Jam ji uatrodė, kad ją kažkur bus matęs, tik neprisiminė, ar sapne, ar gal kurios nors Krokuvos bažnyčios langa stikle.

Ir vėl patraukės dvariški klausinėjo prislopintu balsu:

— Tai ji iš jūsų dvaro?

(Bus daugiau)

Lietuvos krikščionių demokratų Chicagos skyriaus susirinkimas

1982 m. birželio 26 d. 3 val. ALTo patalpose įvyko susirinkimas, kurį pradėjo pirm. J. Jokubka, pasveikindamas gausiai susirinkusius. Pirmininkauti pakvietė dr. K. Šidlauską.

Pirmininkas J. Jokubka davė smulkią veiklos apyskaitą ir pasisakė principiniais klausimais, kurie iškelti paskutiniame biuletenyje.

Vienas iš dalyvių dalyvavęs amerikiečių zonoje, Vokietijoj, vienoje konferencijoje, kurioje prel. M. Krupavičius pasisakė dėl krikščionių demokratų atplaišos — frontininkų. Prelato pasisakymas: "Lietuva atsistatys. Gal mes nesulauksim? Ji turės **politinę partiją su religiniu pradu. Jūs, frontininkai, išjungėt iš savo partijos religinį pradą". Tai buvo griežtas prelato pasisakymas — antausis ten dalyvavusiam frontininkų politiniam elitui.**

Labai įdomus pasisakymas buvo inž. V. Žemaičio apie pokalbį Romoje su vienu iš frontininkų vadovų prof. Z. Ivinskiu. Kai inž. V. Žemaitis panoro sužinoti skirtumą tarp frontininkų ir krikščionių demokratų partijos, tai prof. Z. Ivinskis taip atsakė: **"Frontininkų organizacijos pagrinde — vadizmas.** Ir antra — **mūsų užmojus — išjungti kunigus iš politikos".**

Po šių principinių skirtumų, kurie buvo keliami pirm. J. Jokubkos, ir kitų pasisakymų, susidarė įspūdis, kad krikšč. demokratų kooperavimas neįmanomas, nes pačiuose pagrindiniuose principuose esame visiškai skirtingos organizacijos. Ir jų veiklos metodai mums nepriimtini.

Iškilo aktualus parapijų išlaikymo ir remimo reikalas. Tuo reikalu, be pirmininko J. Jokubkos ir Centro V-bos nario Pr. Povilaičio, keletą atvejų paminėjo ir dr. K. Šidlauskas, kai buvo bandoma kooperuoti su frontininkais.

Sibiro kankinė Eug. Kerosevičienė padarė pranešimą iš įkalinimo Sibire, kolchoze, vėliau Leningrade. Buvo ir paklausimų. Prelegentė išsamiai atsakinėjo į klausimus. Baigus kalbą, plojome.

Kasininkas A. Povilaitis pateikė išsamią kasos apyskaitą. Suprantama, veiklos apyskaita plojimu tvirtinta.

Pirm. J. Jokubka perskaitė naujai kadencijai valdybos sąstatą. Plojimu tvirtinome.

Prisipažinsiu, pirmą kartą teko išgirsti iš pirm. J. Jokubkos, dr. K. Šidlausko, inž. V. Žemaičio, Pr. Povilaičio ir kitų paminėtų principinius skirtumus tarp krikščionių demokratų atplaišos — frontininkų ir katalikų veiklos. Jie užgožė Katalikų Federaciją, kaišioja baslius VLIKui, ALTui, BALFui, landžioja į Baltuosius Rūmus; išmušė iš pusiausvyros jaunimą; vienuolių spauda pasinešė į klystkelius ir sukėlė tarpusavio erzelį su Bendruomene; propaguoja prostitucinius leidinius; frontininkų vadovų dukros vyko į gen. Petronio kursus, kai Amerikos vyriausybė ir mūsų aukščiausios institucijos prašė susilaikyti nuo vykimo į 40 m. tautos pavergimo metines.

Frontininkai, norėdami visur deminuoti, dėl propagandos rengia tariamus rinkimus. Tai tik rinkimų parodija!

Krikščionys demokratai aktyviai įsijungė į aukščiausias institucijas, savo biuleteniuose pasisako principiniais klausimais. Būtų gera, kad jie būtų paskleisti platesnei visuomenei.

Pabaigoje kun. K. Kuzminskas kalbėjo apie katalikų kronikas, jų platinimą ir reikalingas lėšas.

Susirinkimas baigėsi 5 val.

K. Stepukas

Romo Kalantos mirties dešimtmetis

Vasario 16 gimnazijoje, Vokietijoje, R. Kalantos mirties dešimtmetis paminėtas jo susideginimo dieną — gegužės 14. Rytą mokiniai rinkosi į klases šventiškai apsirengę ir nusiteikę. Skautai buvo pasipuošę išeiginėmis uniformomis. 8 valandą vėliavos aikštelėje iki pusės stiebo pakelta Lietuvos vėliava, tautos himną giedant. Direktorius paaiškino šių liūdnų iškilmių prasmę. Prieš 10 metų Romas Kalanta parodė pasauliui, kaip lietuvis moka savo tėvynę mylėti ir už ją aukotis. Tauta nemiršta, kai yra kas už ją miršta. Vėliavos pakėlimu ir tautos himnu minime jo didįjį auką.

Sugrįžus į klases, lituanistinių dalykė mokytojai supažindino mokinius su įvykiais prieš 10 metų Kauno teatro sodelyje, su R. Kalantos laidotuvėmis, po jų sekusiomis jaunimo demonstracijomis, išvirtusiomis į riaušes, ir barbarišku jų malšinimu.

Akademinė minėjimo dalis vyko po vakarienės, gimnazijos skaitykloje, papuoštoje meniškų Kalantos paveikslu ir lietuviškomis trispalvėmis. Pradėjo direktorius J. Kavaliūnas, sakydamas, kad sveikata ir gyvybė yra brangiausias žmogaus turtas. Bet yra vertybių, aukštesnių už fizinę gyvybę. Kristaus pavyzdžiu krikščionys aukoja gyvybes už Dievą ir tikėjimą, už tėvynę ir kitus žmones. Tokia auka yra didvyriškas veiksmas, įkvepiąs kartų kartas.

Trumpą paskaitėlę apie Kalantą skaitė jauna mokytoja Dalia Grybinaitė. Ji per praėjusias Velykas lankėsi Vilniuje ir norėjo nuvykti į Kauną aplankyti Kalantos susideginimo vietą bei kapą, bet negavo leidimo nei kojos iš sostinės iškelti. Jauniesiems klausytojams priminė atsitikimą mūsų gimnazijoje prieš metus, kai vienas mokinys, neatsargiai elgdamasis su chemikalais, smarkiai apsidegino. Jis sakė kentėjęs baisias kančias. O Kalanta apsipylė benzinu ir susidegino, šaukdamas "Laisvės Lietuvai!". Prieš mirtį apie parą kentėjo dar baisiau, negu tas mūsų mokinys. Tada Kalanta buvo 19 metų moksleivis, t.y. tokio amžiaus, kokio anuomet buvo paskaitininkė ir kokio yra pernai apsideginęs mūsų moksleivis ir daugelis klausytojų. Tai idealistų amžius. Tokio amžiaus jaunimas geriausiai supranta Romo auką. Jam tėvynė ir laisvė nebuvo tik gyvenamoji vieta ar atsipalaidavimas nuo moralės bei doros varžtų, bet už gyvybę brangesnės gėrybės.

D. Grybinaitė perskaitė vienos liudininkės — Kauno gyventojos — pasakojimą apie Romo Kalantos susideginimą, kokį įspūdį padarė kauniečiams jo auka, apie komunistų paskleistus melus, kad susideginęs buvęs nepilno proto, jų pastangas paslėpti lavoną ir sutrukdyti iškilmingas laidotuves, ir dėl to kilusias riaušes. Apie Kalantos mirtį ir barbarišką riaušių malšinimą rašė didžiųjų Vakarų valstybių spauda.

Rūta Aidytė ir Lidija Kairytė padeklamavo Bernardo Brazdžionio eilėraščių. Vakare visi susirinko parke prie vėliavos ir sugiedojo Marija, Marija. Andrius Narbutis perskaitė maldą į Lietuvos kankinius. Nuaidėjo populiari giesmė "Kaip grįžtančius namo paukščius..." Inga Bitautaitė perskaitė maldą už tėvynę, o Lidija Kuršytė — ištraukų iš Sibiro lietuvaičių maldaknygės. Sugiedojus "O Kristau, pasaulio Valdove", maldos už tėvynę tęsinį skaitė Monika Gaižauskaitė. Giedant tautos himną, uniformuoti skautai iš lėto nuleido trispalvę.

(Iš Vok. LB biuletenio)

JAU ATSPAUSDINTA
J. KLAUSEIKIO KNYGA
BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI
102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.
Kaina —$3, persiuntimas paštu — $1.
KNYGĄ IŠLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJA.
Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą, arba rašant tokiu adresu:
Mr. K. Januta,
2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

LARGE JUICY CHERRIES
ready july 1 at the JOHN HANCOCK FRUIT FARM, La Porte, Ind. Free pie and ice cream July 1, 2 & 3.
I-94 East to exit 40A, 7 miles east on Rt. 20, 3 miles north on Fail Road
Tel. (219) 778-2096

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKŠOS
619 puslapių, kietų viršelių knyga
KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka
KAINA — $17. (Persiuntimui pridėti $1)
Siųsti čekį:
Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

TRUMPAI

★

— **BALFo Chicagos apskr. ir skyrių valdybų gegužinė** įvyks liepos 18 d., sekmadienį, 12 val., Jaunimo centro patalpose, 5620 So. Claremont Ave. Gegužinėje, apart kitų dalykų, vėliau loterija, laimės šulinys. Gegužinės rengėjai maloniai prašo BALFui prijaučiančių rėmėjų, paaukoti vertingesnių dovanų — fantų. Dovanas galima įteikti BALFo centro patalpose, 2558 West Lithuanian Plaza Court (69th St.), tel. 776-7582. Dovanų paskirstymą praves B. Jasaitienė ir K. Bružas su talkininkais. Maloniai prašome liepos 18 d. gausiai dalyvauti BALFo gegužinėje. Savo dalyvavimu paremsite BALFo veiklą.

— Italų banko "Banco Ambrosiano" direktoriaus Roberto Calvi, kuris buvo dingęs prieš savaitę iš Milano, ir buvo manoma, kad jis buvo pagrobtas, birželio 19 d. buvo rastas pasikoręs po Temzės tiltu, Londone. Prieš tai jo sekretorė Graziella Corrocher iššoko iš 5-to aukšto Milane ir nusižudė, palikusi raštelį, kad "prakeiktas" Calvi padarė gėdą bankui.

— Europos Bendrosios rinkos valstybės nepatenkintos prezidento Reagano atsisakymu duoti leidimus parduoti rusams mašinas, kurios jiems reikalingos tiesiant vamzdžius iš Sibiro į Vakarų Europą natūralioms dujoms pristatyti.

— J. Streeter antradienį laimėjo 17-to wardo aldermano rinkimus Chicagoje. Burmistrės J. Byrne parinktas kandidatas pralaimėjo.

● Pykti, tai reiškia keršinti sau už kitų kvailumą.

"LIUCIJA"
Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 181 psl. Kaina $5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI
Tuo reikalu jums gali dau padėti teisininko Prano ŠUL paruošta, — teisėjo Alphons WELLS peržiūrėta, "Sūduvos išleista knyga su legališkom formomis.
Knyga su formomis gauna ma Naujienų administracijoj

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.
Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą ____ $8.00
Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais ____ $4.00
Minkštais viršeliais, tik ____ $3.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik ____ $2.00
Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant $1 persiuntimo išlaidoma.
NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE
Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS.
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

2 po keturis, medinis, Brighton Parke. $39,500. Savininkas duoda paskolą.
2 po 4-ris, medinis, įrengtas sklepas. 72-ros ir Campbell. $39,000.
6 butų mūrinis. 4 mašinų mūrinis garažas. $17,600 pajamų. Arti 64-tos ir Kedzie.
2 sklypai arti vandens. Hot Springs Village.
Skambinti tel. 436-7878
ŠIMAITIS REALTY
2951 West 63rd Street

PRIVATE LAKE DEVELOPERS
CLOSE OUT SALE
No money down to qualified buyers.
⅓ acre improved lot with access to 330 acre spring-fed lake (Lake Holiday). Water skiing, Fishing, Camping, Sailing and Etc. Located 45 miles west of Chicago Midway Airport. Financing up to 10 years.
Call: Ed Shaputis
(312) 552-7467

REPAIRS — IN GENERAL
Įvairūs Taisymai
TAISO ORO VĖSINTUVUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS BEI KROSNIS.
Herman Dečkys
Tel. 585-6624

PERSONAL
Asmenų Ieško
READER & ADVISER
CARD READING
Advice on all problems of life.
If you need help or are worried, she will advise you on all life's affairs — love, marriage, health and happiness. Will also tell you how to succeed in life.
MISS JENA
2746 W. 47th St., Chicago
254-5969

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių
MARRIED COUPLE to run 6 story elevator building. Must be clean, experienced. References required. Call Ms. Jackson Mon. thru Friday, between 9 & 5 PM 346-8195

ASTROLOGIJA IR KORTŲ SKAITYMAS — Astrological-Tarot Card Readings
$10
ELEONORA JAKŠTAS
4104 S. Archer Ave.
Tel. 523-3685 (Pr.)

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai $120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5988

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolis, Agent
3208½ W. 95th St.
Evergreen Park, Ill. 60642, - 424-8454
State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629
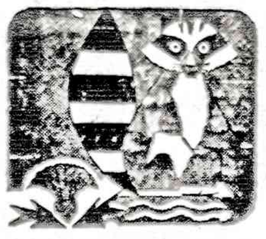
DON'T set his world on fire